

Turistička sezona

Kretanja u 2007. godini navješćuju uspješnu turističku sezonu. Ova bi sezona, po ocjeni analitičara, trebala biti najbolja sezona s navećom deviznom žetvom. Povećanje ponude deviza uslijed turističke sezone snažno djeuje na aprecijaciju tečaja kune što, ceteris paribus, smanjuje konkurentost najznačajnije izvozne grane. Ni država neće loše proći. Naime, povećana potrošnja inozemnih turista sadrži najmanje 22% PDV-a čemu valja pridodati i trošarine.

Bogom dana komparativna prednost ipak neće biti dostatna da pokrije vanjskotrgovinski deficit. Što više, može se reći, da dinamika vanskotrgovinskog deficita je neuporedivo veća od stope rasta deviznog priliva od turizma. Imamo li pri tome u vidu da je neidentificiran devizni priliv temeljem prodaje nekretnina (uključen je po mome mišljenju u priliv od turizma) prihodi od turizma su ipak manji nego što nam to statistike pokazuju. I još nešto. Nije poznato koliki je uvozni sadržaj jedinice turističkog priliva. Naime, deficit od milijarde eura u svibnju ukazuje da je priprema turističke sezone snažno djelovala na povećanje vanskotrgovinskog deficita.

Turizam je očito veliki amortizer u poboljšanju krvne slike platne bilance. U tom smislu valjalo bi turizam preciznije identificirati kao strateški pravac razvoja, posebno u kratkom roku, kako bi uvozna ovisnost postala plaatnobilančno izdrživa. Ovom svakako valja pridodati i troškove servisiranja inozemnog duga kao i na potrebitu deviznu likvidnost s veznao uzpovlačenje dobiti temeljem inozemnih investicija.

Na kraju, čini se da pritisi na strani ponude deviza ove godine će biti ipak manji nego što se to može zaključiti na osnovu kretanja u turizmu.

Dodatni pritisak na aprecijaciju će imati konverzija deviznih kredita u kune što pokazuje da nam se stvari događaju i da je izostala koordinacija. Hrvatska je mala zemlja pa otkup deviza od nekoliko milijardi kuna snažno povećava novčanu masu što se nužno rješava sterilizacijom. Da je, kojim slučajem, dobra koordinacija: povlačenje kreditnih linija preferiralo bi se u vrijeme kada je ponuda deviza temeljem privredne aktivnosti manja. Ali to je jedna druga priča za drugu priliku.